

KlimaMidt - DK2020 Midt efterliv

Et wicked problem løses bedst i partnerskaber

Klimaændringerne er en af vores tids største udfordringer. Vi skal på rekordtid ændre den måde, vi lever på, og den måde vi driver virksomheder og kommune på. Usikkerheden og kompleksiteten i klimaudfordringerne er overvældende, og samtidig er de mulige løsninger uendelige, hvilket gør det umuligt for én aktør at løse klimaudfordringen alene. Særligt hvis der skal være opbakning til de indsatser som iværksættes lokalt og regionalt. Derfor er behovet for samarbejde på tværs af det offentlige og med det private større end nogensinde før.

Selvom kommunerne senest i 2023 vil stå med færdige og politisk vedtagne DK2020 klimahandleplaner, står man fortsat over for en række problematikker, som løses bedst i fællesskab – f.eks.:

- Tiltagene i klimaplanerne forudsætter et bredt samarbejde med lokale og regionale aktører for at finde løsningerne og omsætte tiltagene i klimaplanerne til konkrete handlinger
- Der er behov for implementeringskraft ift. at gå fra klimaplan til konkrete handlinger.
- Der er en stor manko i kommunernes klimaplaner i forhold til CO2 reduktion, særlig ift. landbrug og transportsektoren. Der er derfor behov for at identificere og udvikle yderligere tiltag
- Klimaudfordringerne går på tværs af administrative grænser. Vand løber f.eks. på tværs af kommune- og regionale grænser, og dertil vil hede, tørke og vind skabe udfordringer fremadrettet.
- Klimaplanerne forudsætter en kontinuerlig monitorering af mål og delmål samt evaluering og revision af klimaplanen
- Lovgivningsmæssige barrierer, der spænder ben for virkemidler og hurtig omstilling.
- Manglende data og viden ift. at arbejde bl.a. med de forbrugsbaserede udledninger

De kommende år bliver afgørende i forhold til at nå i mål med de nødvendige handlinger. Og det bliver en omfattende opgave, som vil kræve ressourcer og kompetencer. Derfor er pt. forhandlinger på national plan mellem KL og De Danske Regioner ift. at forlænge og styrke DK2020 partnerskabet på nationalt plan.

Nationalt peger de på, at arbejdet i de regionale geografier er helt centralt. Derfor lægges der også op til fortsatte partnerskaber i de geografiske organiseringer, som bygger bro mellem viden og praksis i og på tværs af kommunerne og regionerne og i og på tværs af sektorer, og som supplement til den organisering, der efter forventningen bygges op nationalt.

KlimaMidt – fælles kommunal og regional klimamotor

DK2020 Midt partnerskabet, der har eksisteret siden efteråret 2020, har vist sig at være en effektiv platform, hvor kommuner og regionen har kunnet nytænke og accelerere omstillingen ved at dele viden og finde løsninger sammen med en række grønne stakeholders. Dette både inden for forebyggelse af og tilpasning til klimaforandringerne. En national survey og midtvejsevaluering foretaget af Concito i foråret 2022, viser en høj tilfredshed blandt de midtjyske kommuner med den sparring, vejledning og det netværk som DK2020 Midt har forestået, og tilfredsheden med den geografiske organisering vurderes højere end den nationale organisering.

Med KlimaMidt lægges der op til en fortsættelse af DK2020 Midt partnerskabet mellem de 19 midtjyske kommuner og Region Midtjylland (DK2020 Midt), efter sommeren 2023. Mens arbejdet indtil nu har haft fokus på udviklingen af Klimahandleplaner, vil det

fremadrettet samarbejde have fokus på implementeringskraft og på at komme fra ord til handling. Visionen for KlimaMidt er, at accelerere og understøtte kommunerne i deres implementering og fremtidige revisioner af deres DK2020 klimahandleplaner.

Indhold og aktiviteter i KlimaMidt

KlimaMidt vil understøtte implementeringskraften i den enkelte kommune inden for de sektorer, der er defineret i Klimaregnskabet¹, og som kommunerne har baseret deres DK2020 indsatser på. Dertil vil KlimaMidt også understøtte arbejdet med klimatilpasning og med scope 3 (herunder bl.a. med fokus på byggeri, planlægning og forbrug). Der vil være følgende indhold og aktiviteter i KlimaMidt:

1. Tværkommunalt samarbejdsfora, faglige workshop og erfa-grupper

I KlimaMidt får den enkelte kommune mulighed for at indgå i netværk med de øvrige midtjyske kommuner og regionen omkring den konkrete opgave kommunerne sidder med i de kommende år i forhold til at implementere og videreudvikle deres klimaplaner. En af de centrale opgaver for KlimaMidt vil således være at fastholde og udvikle det eksisterende netværk mellem de lokale DK2020-projektledere. Dertil kommer facilitering af øvrige centrale netværk (f.eks. på ledelsesniveau) og kompetenceopbygning.

2. Fælles datagrundlag og analyser

KlimaMidt giver mulighed for, at der kan udarbejdes kortlægninger, regnskaber, analyser mv. på tværs af alle kommuner i regionen, som den enkelte kommune kan inddrage i sit eget arbejde lokalt. Det kunne eksempelvis være kortlægning af farer og skadesvurdering på klimatilpasning, behovsafdækning af virkemidler ift. udvalgte sektorer, eller en kortlægning af de eksisterende DK2020-planer.

3. Overordnet partnerskabelse, videndeling og projektmodning

KlimaMidt giver den enkelte kommune og regionen mulighed for at løfte lokale behov/potentialer på tværs af kommunegrænser og ind i fællesskabet. Der vil her typisk være tale om sektorspecifikke behov/potentialer på tværs af kommunegrænser, teknologiudvikling til at understøtte implementering, eller forskellige typer af aftaler/partnerskaber, den enkelte kommune og regionen kan læne sig op af i deres implementering.

4. Individuel sparring og rådgivning

Sparring og rådgivning ift. at gå fra plan til handling og ift. at arbejde med den enkelte kommunes MANKO.

Derudover vil KlimaMidt afholde en årlig politisk konference med deltagelse af erhvervslivet, vidensinstitutioner, CDEU og andre centrale stakeholder i den grønne omstilling. Konference skal både sætte fælles fokus på potentialer og centrale udfordringer samt nye løsninger og innovation – og derved være med til at sætte kursen for KlimaMidt i det efterfølgende år.

Arbejdsform

Udgangspunktet for prioriteringen af opgavevaretagelsen i KlimaMidt er de kommunale behov med udgangspunkt i deres DK2020 Klimahandleplaner. Det er således afgørende, at KlimaMidt fokuserer på de områder, hvor behovet og effekten er størst på tværs af de midtjyske kommuner og den regionale geografi.

---

¹ Landbrug og arealanvendelse, transport, energi, industrielle processer og affald

Det er derfor også afgørende, at indsatsen er databaseret. Det vil sige, at vurderingen af prioriteringen af indsatser i KlimaMidt skal tage udgangspunkt i en grundig kortlægning af de kommunale DK2020-planer med henblik på at få viden om behovet for tværgående understøttelse hos de midtjyske kommuner. En af de første opgaver for sekretariatet vil derfor også blive en analyse af DK2020-planerne i forhold til 1) hvor er de største indsatsområder, 2) hvilke områder har størst manko.

I KlimaMidt's arbejde vil der løbende afdækkes behov for nye løsninger, tværkommunale og regionale løsninger, der kan understøtte den lokale implementering af klimaplanerne. Inspirationen til nye løsninger eller projekter der giver implementeringskraft, kan modnes i KlimaMidt, men KlimaMidt vil ikke være projektejerne på et projekt, der bliver søsat. I så fald vil projektet have sin egen organisering og partnerskab (som eksempelvis Coast2Coast).

Ideer opsøges, samles og udvikles også sammen eksterne grønne aktører (erhverv, vidensinstitutioner og andre stakeholders). Derved er der ikke tale om en lukket organisering, men en åben dør og et udadrettet KlimaMidt, der finder ideer, retninger og nye løsninger i handlingsorienterede partnerskaber/samarbejder.

Organisering og ressourcer

Organisatorisk og ressourcemæssigt vil KlimaMidt svare til den model, der findes i dag. Hidtil har kontaktudvalget udgjort den politiske styregruppe, mens der er etableret en administrativ styregruppe bestående af 6 kommunale repræsentanter og 2 regionale repræsentanter, samt et fælles klimasekretariat bestående af 2 årsværk (1 KKR Midt og 1 Region Midtjylland). Organiseringen og ressourcetrækket vil være den samme fremadrettet, ligesom at KlimaMidt også forsat vil kunne trække på ad hoc ressourcer fra de to organiseringer, efter behov.

Set i lyset af de nationale forhandlinger vedrørende DK2020 efterlivet vil den geografiske organisering i Midtjylland kunne tilføje organer eller udpege personer der matcher den nationale organisering, som er under udarbejdelse. Slutteligt vil CDEU (Central Denmark EU Office) spille en central rolle og være en vigtig medspiller i forhold til finansiering og projektmodning.